

Activitat resum de tancament de curs

Disseny d'una Unitat Didàctica basada en aprenentatge cooperatiu

Aquesta última activitat té per objectiu que posem en pràctica les diferents idees i continguts que han anat apareixent en el curs de forma que "passem a l'acció". Es tractaria de dissenyar una Unitat Didàctica d'acord a un enfocament cooperatiu.

L'activitat que vos propose preten conduir-vos a través del procés d'un disseny didàctic amb format cooperatiu. A més, caldrà avaluar-la en un segon moment (és a dir, tractar de veure fins a quin punt estaria ben creada), per a la qual cosa vos propose que fem una correcció "per pars" a partir d'una sèrie de suggerències que trobareu al final d'aquest document.

> 1a Fase :: Disseny didàctic

S'adopti un enfocament, diguem-ne, més "tradicional" (de "transmissió" de coneixement professor-alumne, de caire individualista/competitiu, etc.), o d'un basat, per exemple, en el treball grupal sistemàtic com proposa a l'aprenentatge cooperatiu, cal prendre tot un seguit de decisions que puguin guiar el disseny didàctic.

Per tal de ficar-nos "en situació", teniu tot seguit una guia que vos permetrà reflexionar al voltant del procés de creació de la unitat didàctica i la presa de decisions que comporta. Pleneu la **taula que apareix al final d'aquest apartat** (pàgina 4) per tal de donar forma a la proposta.

Abans de veure com podem guiar aquestes decisions, cal que revisem el que podria ser un esquema d'unitat didàctica amb orientació LOMCE¹:

1. Apartat 1. Identificació de la Unitat (títol, àrees...)
2. Elements curriculars:
  - a. Objectius de àrea²
  - b. Blocs de contingut
  - c. Criteris d'Avaluació
  - d. Estàndars d'aprenentatge

---

¹ Font: "[Ejemplo Unidad didáctica LOMCE basada en estándares](#)" por Antonio. R Sánchez Crespo

² Es parla d'àrea, i no específics de la UD.

- e. Competències bàsiques que es treballen
- 3. Activitats, exercicis i metodologia
- 4. Avaluació³

Prenent com a referència aquest esquema d'Unitat Didàctica "tipus Lomce", es centarem, per simplificar com a part d'aquesta activitat, a concretar tant els **continguts** (2b) que heu de triar com a exemple per a la vostra unitat didàctica com en les **activitats** (3) - donant per entès que els continguts triats tindrien aparellats un objectius que venen en la llei, la metodologia és de base cooperativa, etc.

Primer de tot, caldrà doncs que tries uns dels grups que hages tingut enguany o cregues que pots tindre el curs vivent, dels quals concretarem els següents aspectes preliminars:

1. **Localització de l'assignatura:** quin és el nom de l'assignatura? ... en quina etapa es localitza?
2. **Continguts:** pensa també un bloc temàtic concret que comprega una unitat didàctica completa.

Dues observacions:

- a. S'enten que un bloc temàtic inclou un o més continguts mínims del currículum, que a la pràctica podran abordar-se amb una o varies activitats.
  - b. Com a consell, sobretot si no tens experiència prèvia amb aprenentatge cooperatiu o PBL, no tries un bloc temàtic central al curs, millor agafa uns amb continguts "secundaris".
3. **Activitats:** en aquest cas, pot ser que la Unitat Didàctica escollida pugui cobrir-se amb:
    - a. una única activitat de llarga durada que comprega diverses sessions al llarg d'una o més setmanes, basada en una estructura cooperativa complexa⁴ (alguna versió del trencaclosques, mitjançant grup d'investigació, etc.).
    - b. una seqüència d'activitats independents i encadenades en base a l'ús d'estructures cooperatives simples⁵.

---

³ Inclou l'ús de rúbriques.

⁴ Revisa la presentació de la sessió 3.

⁵ Revisa la presentació de la sessió 2.

- c. o bé una combinació de totes dues: és a dir, s'establiria, per exemple, una estructura cooperativa complexa mitjançant la qual es pogueren cobrir la majoria de continguts establerts, que es podria completar, per exemple, al seu principi (de forma introductòria) o al final (com a preparació per a una prova, per exemple), amb tècniques cooperatives simples.

En el disseny que cal que proposes, tracta d'optar per les opcions (b) o (c).

En qualsevol cas, per a cada activitat escollida, recorda que cal pendre les següents decisions⁶ pel que fa a la conformació dels agrupaments:

- Composició dels grups (homogènia / heterogènia)
- Nombre de membres per grup
- Tipus (esporàdics / base / experts)

Adicionalment, després d'analitzar les característiques específics del grup-classe o de condicionants propis del funcionament del centre (característiques de l'alumnat del grup-classe, espais, temps disponible, etc.) pot ser interessant, tindre en compte mesures complementàries per garantir el bon funcionament del grups que s'hi formen com, a tall d'exemple, les següents:

- incorporació de rols en els grups en alguna de les activitats.
- entrenament d'habilitats socials mitjançant activitats preparatòries específiques.
- establiment de recompenses (bonificació als grups en funció d'objectius)

4. **Avaluació:** finalment caldrà definir el sistema d'avaluació a emprar. Açò suposarà a la pràctica, en funció de l'activitat o activitats plantejades, decidir diferents aspectes, com per exemple:

- a. establir un balanç entre elements de **calificació individual i grupal** (és a dir, en quins moments cal avaluar, a més de si en eixos moments s'avalua a l'equip conjuntament o el treball individual dels seus membres).
- b. decidir si es dóna marge als alumnes per **coavaluar-se** (açò pot ser sobretot adient en casos d'activitats de més llarga durada amb esquemes complexos).
- c. facilitar **l'autoavaluació** dels alumnes en algun moment del procés del seu aprenentatge (cen certs moments al llarg del mateix, al seu terme, ...).

---

⁶ Revisa la presentació de la sessió 2.

Ajuda't de la següent taula per aportar tota la informació cal per donar forma a la unitat didàctica⁷:

Disseny didàctic cooperatiu	
Localització del bloc temàtic	
Nom assignatura:	
Etapa / curs:	
Trimestre:	
Tema principal: (donar una descripció curta del contingut/s que cobreix la UD)	
Durada: (nombre d'hores totals)	
Justificació: (explica breument per què has triat aquest bloc)	

Pla d'activitats (plena tantes graelles com activitats hages planejat. D'entrada tens 4 baix. Si te'n sobren pots esborrar-les, si necessites més, afegeix-les tú mateix/a)	
Organització de les activitats: (explica breument el sentit global que té l'activitat o conjunt d'activitats que detallaràs tot seguit)	
Activitats preparatòries: (esmenta si tens previst afegir alguna activitat d'aquest tipus i quines serien)	➤ ...

⁷ En aquest punt pot resultar d'ajuda revisar l'exemple d'unitat didàctica dissenyada a base d'estructures cooperatives simples que apareix a la presentació de la sessió 2.

Estructura de recompenses (indica si contemples bonificar el funcionament o resultat dels equips d'alguna forma)	
Dificultats previstes: (indica tot aquells condicionants que creus a priori que poden dificultar la posada en marxa d'aquesta proposta)	

Activitat Núm. :	1	
Nom: (inventa't un nom que servisca com identificador de l'activitat)		
Contingut/subtema: (si l'activitat ha d'anar precedida per una explicació en pissarra, indica-ho)		
Estructura Cooperativa: (subratlla les opcions corresponents)	Tipus:	Simple / Complexa
	Títol:	
	Composició dels equips:	Esporàdica / base / experts
	Nombre de membres:	3 / 4 / 5 / 6
	Tipus d'agrupament:	homegeni / heterogeni Aten a la diversitat? Sí / No
Durada (nombre de sessions u hores)		
Justificació: (descriu breument per què has escollit aquesta tècnica i no altra)		
Avaluació (respon a cada aspecte concret en unció que els contemples o no, ombrejant el "sí" o "no")	Es califica Individualment?	Sí / No
	Es califica grupalment?	Sí / No
	S'avaluen tant continguts acadèmics com destreses socio-personals?	Sí / No
	S'inclou coavaluació?	Sí / No
	S'inclou autoavaluació	Sí / No

Activitat Núm. :	2	
Nom: (inventa't un nom que servisca com identificador de l'activitat)		
Contingut/subtema: (si l'activitat ha d'anar precedida per una explicació en pissarra, indica-ho)		
Estructura Cooperativa: (subratlla les opcions corresponents)	Tipus:	Simple / Complexa
	Títol:	
	Composició dels equips:	Esporàdica / base / experts
	Nombre de membres:	3 / 4 / 5 / 6
	Tipus d'agrupament:	homegeni / heterogeni Aten a la diversitat? Sí / No
Durada (nombre de sessions u hores)		
Justificació: (descriu breument per què has escollit aquesta tècnica i no altra)		
Avaluació (respon a cada aspecte concret en unció que els contemples o no, ombrejant el "sí" o "no")	Es califica Individualment?	Sí / No
	Es califica grupalment?	Sí / No
	S'avaluen tant continguts acadèmics com destreses socio-personals?	Sí / No
	S'inclou coavaluació?	Sí / No
	S'inclou autoavaluació	Sí / No

Activitat Núm. :	3	
Nom: (inventa't un nom que servisca com identificador de l'activitat)		
Contingut/subtema: (si l'activitat ha d'anar precedida per una explicació en pissarra, indica-ho)		
	Tipus:	Simple / Complexa

Estructura Cooperativa: (subratlla les opcions corresponents)	Títol:	
	Composició dels equips:	Esporàdica / base / experts
	Nombre de membres:	3 / 4 / 5 / 6
	Tipus d'agrupament:	homegeni / heterogeni Aten a la diversitat? Sí / No
Durada (nombre de sessions u hores)		
Justificació: (descriu breument per què has escollit aquesta tècnica i no altra)		
Avaluació (respon a cada aspecte concret en unció que els contemples o no, ombrejant el "sí" o "no")	Es califica Individualment?	Sí / No
	Es califica grupalment?	Sí / No
	S'avaluen tant continguts acadèmics com destreses socio-personals?	Sí / No
	S'inclou coavaluació?	Sí / No
	S'inclou autoavaluació	Sí / No

Activitat Núm. :	4	
Nom: (inventa't un nom que servisca com identificador de l'activitat)		
Contingut/subtema: (si l'activitat ha d'anar precedida per una explicació en pissarra, indica-ho)		
Estructura Cooperativa: (subratlla les opcions corresponents)	Tipus:	Simple / Complexa
	Títol:	
	Composició dels equips:	Esporàdica / base / experts
	Nombre de membres:	3 / 4 / 5 / 6
	Tipus d'agrupament:	homegeni / heterogeni Aten a la diversitat? Sí / No
Durada (nombre de sessions u hores)		

Justificació: (descriu breument per què has escollit aquesta tècnica i no altra)		
Avaluació (respon a cada aspecte concret en unció que els contemples o no, ombrejant el "sí" o "no")	Es califica Individualment?	Sí / No
	Es califica grupalment?	Sí / No
	S'avaluen tant continguts acadèmics com destreses socio-personals?	Sí / No
	S'inclou coavaluació?	Sí / No
	S'inclou autoavaluació	Sí / No

> 2a Fase :: Avaluació "per pars"

Per acabar aquesta activitat, pot ser recomanable avaluar-la, tal i com fem amb les activitats que planetgem els nostres alumnes. En aquest cas propose acometre el procés de revisió dels vostres dissenys mitjançant una correcció del disseny proposat "per pars" (o "iguals"). És a dir, el que propose és que més que auto-corrègir-se siga un altre/a company/a assistent al curset el que faça la correcció de la vostra proposta i vos done "feed-back" mitjançant el fòrum al Moodle.

Procediment per l'intercanvi i correcció:

1. Una vegada hages plenat la graella prèvia amb tot el teu disseny didàctic, envia aquest mateix document (o únicament la part de la taula) en un missatge al fòrum del Moodle que he habilitat per aquest propòsit **dins del termini establert**.
2. Revisa la proposta d'un company/a i fes-li un breu comentari responent en el mateix fòrum al seu missatge. A mode d'exemple, pots valorar alguns (o tots) del següents elements:
  - a. la coherència del seqüenciament d'activitats.
  - b. la durada establerta per cada activitat dins del temps previst per la UD.
  - c. l'atenció a la diversitat en la composició de grups.
  - d. la pertinència del tipus d'estructures cooperatives escollides en cada cas.
  - e. el sistema d'avaluació, d'acord a la presència o absència de diferents modalitats d'avaluació grupal/individual, coavaluació, etc.